

Päivystyksen järjestäminen Vihdin Vedessä

Elinvoimalautakunta 13.12.2022 § 97
537/09.06.00/2022

Vesilaitoksen varallaoloa on toteutettu omana työnä vuoteen 2011 asti ja varallaolossa oli kerrallaan vain yksi henkilö. Järjestelyjä oli tuolloin tarve muuttaa, koska työajan ulkopuolellakin edellytettiin työnjohtoa. Tätä muutosta ei ollut mahdollista toteuttaa Vihdin Veden silloisen organisaation puitteissa ja varallaolo päätettiin ulkoistaa. 10.6.2011 on tehty Eerola-Yhtiöt Oy:n kanssa toistaiseksi voimassa oleva päivystyssopimus ja vesilaitoksen oma varallaolo päättyi. Päivystyssopimuksessa on kiinteä viikkohinta ja hälytystöille on tuntihinta, tehdyt hälytystyöt vähennetään viikkohinnasta. Tämän sopimuksen vuosikustannukset ovat tällä hetkellä noin 120 000 €.

Vesilaitoksen omaan varallaoloon siirtymistä alettiin suunnitella vuonna 2019. Osa työntekijöistä oli pitkään ollut tyytymättömiä tilanteeseen, jossa heillä oli epävirallinen velvollisuus olla tavoitettavissa ja vastata Eerola-Yhtiöiden puheluihin mahdollisissa ongelmatilanteissa. Tästä työajan ulkopuolisesta neuvonnasta ja ohjauksesta ei ole maksettu korvausta. Eerola-Yhtiöiden sopimukseen ei myöskään kuulu kaukovalvonnan seuraaminen eikä tiedottaminen häiriötilanteissa, joka kuuluu vesilaitoksen tehtäväksi työajan ulkopuolella.

Vuoden 2020 alussa tehty organisaatiomuutos tehtiin ensisijaisesti vesilaitoksen toimintojen selkeyttämiseksi ja esihenkilövästuiden jakamiseksi yksikön vetäjille. Organisaatiomuutos antaa myös mahdollisuuden palata takaisin omaan varallaoloon, koska nyt työnjohdollisissa tehtävissä on useampi henkilö kuin aiemmin. Heti vuoden 2020 alussa alettiin tiedustella henkilöstön halukkuutta omaan varallaoloon. Koronaepidemian vuoksi omaan varallaoloon siirtyminen keskeytettiin. Vesilaitoksen riskienhallinnan näkökulmasta varallaoloa oli järkevä toistaiseksi jatkaa ulkopuolisen tahon toimesta, koska koronan vaikutuksia ei pystytty arvioimaan vielä tuolloin. Koronan aikana jatkettiin kuitenkin neuvotteluja työntekijöiden kanssa ja suunniteltiin minkälaisella järjestelyllä oma varallaolo parhaiten toimisi.

Vuosi 2022 on näyttäytynyt koronan osalta siltä, että omaan varallaoloon siirtyminen voisi tapahtua vuoden 2023 aikana. Suunnitellun varallaolojärjestelmän mukaan työajan ulkopuolella olisi jatkuvasti kaksi varallaolijaa. Toisen varallaolijan vastuualueeseen kuuluvat jätevedenpuhdistamot ja toisen varallaolijan vesihuoltoverkostot asemineen sekä vedenottamot. Varallaolovuorot jaettaisiin siten, että vähintään toisella vastuualueella on työnjohtopäivystäjä, joka vastaa myös toisen vastuualueen työnjohdollisista vastuista. Tällä järjestelyllä varallaolojaksoja tulee yksi viikko kuukaudessa eli neljän viikon välein. Oman varallaolon etuja on vesihuoltopalveluiden toimintavarmuus myös työajan ulkopuolella, koska häiriötilanteita hoitaa vesilaitoksen omat työntekijät, jotka mm. seuraavat kaukovalvonnan avulla laitoksien toimintaa ja havaitsevat mahdolliset häiriötilanteet jo ennen kuin ne

näkyvät asiakkaille. Kaukovalvonnan avulla on myös mahdollista ohjata laitoksien toimintaa, jolloin vältytään turhilta tarkastuskäynneiltä. Kunnan yhtenäisen infra ja tukipalvelukeskuksen varallaolokorvauksen suuruudeksi on 25 %, jolloin vesilaitoksen oman varallaolon vuosikustannukset olisivat noin 82 000 €. Alustavien neuvotteluiden pohjalta riittävä määrä työntekijöitä olisi lähdössä varallaoloon mukaan vain, mikäli varallolokorvauksen suuruus on vähintään 30%. Tämän suuruisen korvauksen varallaolokustannukset olisivat 98 000 € vuodessa. Varallaoloon osallistuminen on vapaaehtoista ja edellyttää varallaolosopimuksen tekemistä työntekijöiden kanssa.

Mikäli vesilaitoksen varallaolo ei toteudu omalla henkilökunnalla, ulkoinen päivystyssopimus kilpailutetaan uudelleen. Etuina nykytilanteeseen verrattuna on mm. se, että uuteen sopimukseen voidaan sisällyttää myös kaukovalvontapalvelut ja tiedottaminen. Edelleen vesihuollon toiminnassa saattaa olla epävarmuutta, kun työajan ulkopuolisesta toiminnasta vastaa ulkopuolinen taho. Lisäksi kokonaan uusi toimija teettää vesilaitoksen henkilöstöllä aluksi runsaasti perehdytystä ja ohjeistusta sekä toimimista ns. takapäivystäjänä mikäli ongelmatilanteita tulee. Uuden päivystyssopimuksen vuosikustannuksia on vaikea arvioida, lisäksi pitää huomioida omien työntekijöiden henkilöstökulut, joita perehdytysjaksolla muodostuu. Myös siinä tapauksessa, että päivitys tehtäisiin vesilaitoksen omana työnä, tarvitaan urakoitsijoiden työpanosta korjaustoimenpiteissä

Valmistelija	Krista Viitasalo etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 050 400 2543
Esittelijä	Tekninen johtaja Matti Kokkinen
Ehdotus	Elinvoimalautakunta merkitsee tiedoksi, että vesilaitoksen henkilökunta ei ole valmis ryhtymään varallaolotehtäviin infra ja tukipalvelukeskuksen käytössä olevalla varallaolokorvauksella ja kehottaa vesilaitosta käynnistämään päivystyksen kilpailuttamisen.
Käsittely	Jäsen Terkoma ehdottaa Granlundin kannattamana, että Vihdin Veden päivystys hoidetaan omana työnä ja päivystyksestä maksetaan 30% varallaolokorvaus. Puheenjohtaja Lehtiranta ehdottaa, että päivystys kilpailutetaan. Kannattamattomana ehdotus raukesi.
Päätös	Lautakunta päätti, että Vihdin Veden päivystys hoidetaan omana työnä ja päivystyksestä maksetaan 30% varallaolokorvaus.
Tiedoksi	